

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 16. An & qualiter clericis prohibitum exercere officia, negotia & commercia sæcularia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

De cetero in casu, ubi nulla delicti fama aut praesumptio appareret, id non liceret cum enim in multis casibus arma ei deferre liceat, foret illa capio cognitionis, quae seculari Magistratui super clerico non licet Barbol. l. c.

Quaest. 16. An & qualiter clericis prohibetur exercere officia, negotia & commercia secularia?

R Esp. primò: ea, maximè, dum in se inhonesta sunt & fordida, prohibentur illis expressè. *c. clerici officia. h. 1. ubi dum dicitur: maximè inhonesta*: indicatur, quòd clerici etiam commercia secularia non inhonesta vitare debeant. Abb. in cit. c. num. 3. nisi fortè egeant. *Can. clericus vitium. dist. 91. & c. 1. de celebrat. missar. vel visi ob curam viduarum aut pupillorum c. 1. dist. 88. vel ob alias necessitates. c. 1. ne clerici vel monachi.* Potrò inter inhonesta officia respectu clericorum ad ministeria ecclesiastica deputatorum censentur, exercere publicè & personaliter officium macelliorum seu lanionum, couponariorum tabernariorum. *Clem. 1. h. 1. ad fordida spectat publicè agere fabricum, pelles & coria parare, & alia hujusmodi vilia & immunda exercere, ita AA. communiter cum Specul. ad tit. de cler. conjug. num. 6. & 7.*

2. Resp. Secundò: dubium non est, clericos habentes beneficium ecclesiasticum, aut constitutos in sacris ea exercentes peccare graviter, & quidem, ut videatur gravius, quam exercentes negotiationem aliam de se non inhonestam aut fordidam; quia longè plus ea dedecent initiatos ordinibus sacris, utpote divinis mysteriis tractandis viciniore, ut patet ex gravitate poenarum illis à SS. Canonibus intentarum de quibus paulò post. Clericos verò in minoribus tantum ordinibus constitutos ea exercentes (modò id faciant non deferentes habitum & tonsuram clericalem, adeoque in dedecus status & ordinis clericalis) non peccare, ex eo conficitur, tum quia istiusmodi secundum se non sunt inhonesta theologicè; tum quia istiusmodi clerici liberè & sine peccato renunciare possunt facto suo non peccaminoso statui & privilegiis clericalibus, licentque iis omnia quae laicis in civilibus & criminalibus juxta dicta.

Quaest. 17. An & qualiter clericis prohibita negotiatio propriè talis seu mercatura, & quae illa dicatur?

R Esp. ad primum: negotiatio quoque propriè talis prohibita est clericis (intelligè constitutis in sacris, uti & clericis minoribus, incedentibus in habitu & tonsura) *c. fin. h. 1. Can. consequens. & Can. ejiciens, dist. 88. c. 1. ne clerici vel monachi, & c. secundum eod. juxta illud Apostoli. 2. ad Timoth. 2. nemo militans Deo implicet se negotiis secularibus.* Bellet. loc. c. §. 21. num. 2. Delb. de immunit. p. 1. c. 4. du. 2. n. 10. Barb. in cit. c. fin. num. 3. cum communi; & quidem sub peccato mortali, quod poenae illis constitutae important quod tamen sic limitat Reiffenst. hoc. t. num. 134. citans pro hoc Barbol. l. 1. jur. eccles. c. 40. num. 120. Dian. p. 1. tr. de contr. lib. resol. 72.

ut peccetur mortaliter nisi excuset paritas materiae consistens in hoc, quòd clericus semel tantum iterumve fuisset negotiatus. Quae tamen limitatio potius locum habet quòd ad poenas & privationem privilegii clericalis statutas clerico negotiatori; eum verba significantia exercitium vel officium non verificentur in unico actu, sed tantum in repetitis pluribus actibus. V. g. non dicatur mercator, qui semel tantum merces aliquas vendidit, sed saepius ultro citroque negotiando. Pith. h. 1. num. 30. cum Anchar. in cit. c. fin. h. 1. num. 4. Sanch. cons. mor. l. 2. c. 4. du. §. 1. num. 7. Illud certum videtur, clericum excusari à peccato ob necessitatem; quia aliquando non habet unde vivat. *c. 1. ne clerici vel monachi.* Reiffenst. loc. c. citans Barbol. ubi ante num. 119. Sic quoque nihil SS. Canonibus contrarium, adeoque nihil peccaminosum, contineri in ea negotiatione, dum clerici vel religiosi in Brasilia vel India Orientali, dilatationi & conservationi Ecclesiae vacantes, qui ad sui sustentationem multis rebus ex Hispania mittendis egent; merces suas mittunt in Lusitaniam, ubi plus valent; ut ex pretio iis necessaria mirantur, affirmat Molin. de iust. tract. 2. d. 342. apud Barbol. in cit. c. fin. num. 3. citantem plures alios.

2. Resp. ad secundum: per negotiationem propriè talem jura & SS. Canones intelligunt illam, qua quis rem quampiam emit, ut eandem, non immutatam materià, vendat alteri. Azor. in st. mor. p. 2. l. 7. c. 15. in fine. cui descriptioni addendum videtur: *carum, cupiditatis & lucri gratia*, vel, ut Barbol. inc. secundum ne clerici vel monachi. num. 3. dicitur negotiari, qui aliquid emit aliove contractu oneroso acquirit, ut ex illius venditione lucrum acquirat. Qualis negotiatio clericis interjecta secundum Bellet. l. c. p. 2. §. 1. de poenis cler. num. 1. apud Reiffenst. h. 1. num. 131. intervenit dum quis. v. g. emit lanam, ut suis expensis per mercenariorum seu opificum industriam laboremque (non autem per seipsum) aliquid v. g. pannum conficiat, eum postea venditurus, ut aliquid lucraretur & qualis secundum Azor. loc. c. non est, dum quis nutrit animalia, ut eadem vendat, aut ex eorum lana panno confecto arte & industria lucrum faciat. Item, dum ex patrimonialibus vel fructibus beneficii sui vendit aliqua. Azor. loc. c. Barbol. jur. eccles. l. 1. c. 40. num. 127. juxta relatum ab eo S. Cong. Trid. declarat. Quin etiam speciem negotiationis clericis prohibitam, unde negotiatores seu mercatores dici queant, non habet, dum clericus vinum, oleum, triticum ex redditibus patrimonialibus aut beneficii sui collecta aliò mittit, ubi pluri venduntur; cum lucrum illud non proveniat ex emptione prius facta, nemoque negotiari censeatur vendendo res ex propriis beneficiis vel bonis patrimonialibus provenientes. ita tenent Molin. de iust. Tom. 2. d. 341. Less. l. 2. c. 21. du. 1. an. 4. Bellet. disq. cler. p. 1. de discipl. cler. §. 21. a. num. 7. Malder. de iust. tr. §. c. 2. du. 4. Duard. in Bull. Cæna. l. 2. can. 28. g. 9. num. 14. & seq. Tanner. tom. 3. d. 4. q. 7. du. 2. n. 69. Rebell. p. 2. l. 9. q. ult. f. 1. §. 2. Barbol. in collect. tom. 3. l. 3. tit. 50. c. 6. num. 3. Rice. in pr. to. 1. resol. 317. Castrop. tom. 2. tract. 12. d. unic. p. 9. n. 16. Bonac. tom. 3. in Bull. Cæna. d. 1. quaest. 19. p. 3. §. 2. num. 6. & alii, quos citat & sequitur Delb. p. 1. c. 5. du. §. a. n. 1. dicens esse communem. Item talis negotiatio non est, dum quis ex motivo caritatis emit

vidua-